

Szkolny Program Profilaktyczny
Zespołu Szkół Nr 1 im. Bartosza Głowackiego
w Tomaszowie Lubelskim

Spis treści

I.	Wstęp	str.3
II.	Podstawy prawne	str. 4
III.	Założenia Szkolnego Programu Profilaktycznego	str. 5
IV.	Cele Szkolnego Programu Profilaktycznego	str. 7
V.	Formy realizacji	str. 9
VI.	Zamierzone efekty działań profilaktycznych	str. 10
VII.	Szczegółowe działania profilaktyczne	str. 11

I.Wstęp.

Szkolny Program Profilaktyczny opracowany został na potrzeby Zespołu Szkół Nr 1 im. Bartosza Głowackiego w Tomaszowie Lubelskim. Działania realizowane poprzez Szkolny Program Profilaktyczny dotyczą nie tylko uczniów lecz także rodziców, nauczycieli, wychowawców, pracowników szkoły czyli osób odpowiedzialnych za młodzież. Profilaktyka rozumiana jest jako “działanie i środki stosowane w celu zapobiegania chorobom”. Jest to odpowiednie działanie, które ma na celu reagowanie i zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi niekorzystnego zjawiska, w konkretnej społeczności. Liczne obserwacje młodzieży wskazują, że wzrasta liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite ryzykowne zachowania. Mogą one nieść negatywne konsekwencje zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najczęstszych zachowań ryzykownych podejmowanych przez młodzież możemy zaliczyć: palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie środków psychoaktywnych oraz wczesną aktywność seksualną. Niepokojąca jest również narastająca agresja, wulgarny sposób bycia, uciekanie w świat komputerów i gier komputerowych, telefonów komórkowych i Internetu.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez podejmowanie przez szkołę działań wychowawczo- profilaktycznych. Wszystkie działania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji. Działania mają również na celu ograniczanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia a także wzmocnienie czynników chroniących. Poza tym nieodzownym elementem działań profilaktycznych jest poznanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, wyrażania swoich potrzeb, emocji i opinii. Działania profilaktyczne wspierają pracę nad harmonijnym rozwojem osobowości i zdrowym stylem życia.

II. Podstawy prawne Szkolnego Programu Profilaktyki.

Szkolny program profilaktyki opracowano w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach i placówkach.
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze zmianami.
- Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zmianami.
- Ustawę z dnia 16 stycznia 2016 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.

- Konwencję o Prawach Dziecka uchwaloną przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
- Akty prawne szkoły (statut, regulaminy, program wychowawczy).
- Uchwałę Rady Ministrów z 7 listopada 2006 r. „W sprawie działań administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach oświatowych”.

III. Założenia Szkolnego Programu Profilaktycznego.

Szkolny Program Profilaktyczny ma przede wszystkim wspomagać ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, które zagrażają prawidłowemu rozwojowi fizycznemu i psychicznemu. Szkolny program jest spójny z Programem Wychowawczym Szkoły, Statutem Szkoły oraz harmonizuje z programem pedagoga szkolnego, programem pielęgniarki szkolnej, przedmiotami nauczania, godzinami do dyspozycji wychowawcy, zajęciami pozaszkolnymi.

Szkolny Program Profilaktyczny nie ma sztywnych ram, w związku z czym jego treści mogą ulegać modyfikacji. Wraz z nowym rokiem szkolnym będzie przedkładany aneks do SPP do zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną z realizacją działań, które będą zgodne z wytycznymi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim na bieżący rok szkolny.

W realizacji SPP wykorzystuje się następujące strategie:

- strategie informacyjne - których celem jest dostarczenie informacji na temat zachowań ryzykownych m.in. dostarczanie informacji o skutkach palenia tytoniu, picia alkoholu, odurzania się środkami psychoaktywnymi,
- strategie edukacyjne - które mają rozwijać umiejętności nawiązywania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów,
- strategie działań alternatywnych- których celem jest pomoc w zaspakajaniu ważnych potrzeb oraz osiąganie satysfakcji życiowej poprzez stwarzanie możliwości zrealizowania swych potrzeb, rozwijania zainteresowań,
- Strategie interwencyjne – ich celem jest pomoc uczniom w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w sytuacjach kryzysowych; skierowane są zarówno do grup jak i do jednostek.

IV. Cele Szkolnego Programu Profilaktycznego.

Cel główny:

- ochrona uczniów przed zagrożeniami oraz reagowanie na te zagrożenia poprzez zapobieganie i przeciwdziałanie wagarowaniu, wczesnej inicjacji seksualnej, brakowi kultury osobistej, przemocy psychicznej i fizycznej, nikotynizmowi, alkoholizmowi, używaniu środków odurzających, uciekaniu w świat nierealnych gier komputerowych i w świat Internetu,

- stworzenie uczniom bezpiecznych i przyjaznych warunków nauki,
- zapobieganie powstawaniu wśród młodzieży niekorzystnych postaw społecznych, tj. postawy agresywnej, przemocy, budowanie wzajemnego zaufania i akceptacji w grupie, rozwijanie poczucia własnej wartości samopoznania, wypracowanie umiejętności zachowania się w różnych sytuacjach życiowych, propagowanie zdrowego stylu życia, wdrażanie do samodzielności i zaradności życiowej,
- promowanie wśród młodzieży zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cele szczegółowe:

- propagowanie wiedzy na temat konsekwencji wagarowania, wczesnej inicjacji seksualnej, braku kultury osobistej, przemocy psychicznej i fizycznej, niktynizmu, alkoholizmu, narkomanii, dopalaczy,
- wypracowanie wśród uczniów umiejętności radzenia sobie z agresją (własną i cudzą),
- wypracowanie sposobów radzenia sobie z namowami do: spożywania alkoholu, palenia papierosów, używania środków odurzających,
- wypracowanie sposobu radzenia sobie ze stresem,

- ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia i promowanie go wśród młodzieży,
- stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u nich postaw lękowych,
- ukierunkowanie młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie,
- kształtowanie wśród młodzieży zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- stworzenie warunków zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- kształtowanie osobowości i funkcjonowania emocjonalnego młodego człowieka,
- utrwalanie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój postaw takich jak: poczucie własnej wartości, zachowania asertywne, umiejętność wyznaczania celów i podejmowania decyzji,
- uzyskanie większego zaangażowania rodziców w sprawy profilaktyki zagrożeń,
- podtrzymanie i pogłębienie istniejącej współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w realizacji zadań wychowawczo- profilaktycznych oraz nawiązanie nowych kontaktów.

V. Formy realizacji:

- indywidualna rozmowa z uczniem,
- zajęcia warsztatowe,
- miniwykłady,
- konkursy,
- pokazy i imprezy okolicznościowe, ogólnoszkolne i klasowe,
- spektakle profilaktyczne,
- gazetki,
- prezentacje materiałów profilaktycznych,
- gry , zabawy integracyjne oraz wycieczki szkolne,
- aktywny udział w programach profilaktycznych przygotowanych przez różne instytucje,
- spotkania z pedagogiem, pielęgniarką, psychologiem, policją i innymi zaproszonymi gośćmi,
- rozmowy z rodzicami,
- szkolenia dla nauczycieli,
- czynny udział w różnych programach edukacyjnych dotyczących profilaktyki.

VI. Zamierzone efekty działań profilaktycznych.

1. Mniejszy wskaźnik zachowań niekulturalnych, agresywnych, przemocy, uczniów spożywających alkohol i substancje psychotropowe.
2. Wypracowanie u uczniów umiejętności mówienia NIE, czyli asertywności: NIE papierosom, NIE alkoholowi, NIE narkotekom.
3. Uwrażliwienie na krzywdę drugiego człowieka – chęć niesienia pomocy innej osobie.
4. Przewidywanie zagrożeń zarażenia się różnymi chorobami m.in. wirusem HIV, wirusem HPV.
5. Wykształcenie umiejętności radzenia sobie z uzależnieniami i skutecznego szukania pomocy.
6. Przekonanie uczniów do przestrzegania zasad zdrowego życia.

VII. Szczegółowe działania profilaktyczne.

1. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania zgodnego z zasadami bezpieczeństwa własnego i innych

Spodziewane efekty działalności wychowawczej/wskaźniki/:

- uczniowie dbają o bezpieczeństwo własne i innych,
- uczniowie potrafią racjonalnie korzystać z czasu wolnego, prowadząc aktywny tryb życia,
- uczniowie i rodzice znają konsekwencje nadmiernego i niewłaściwego korzystania z komórek, telewizora, komputera i innych mediów,
- uczniowie dbają o wysoką frekwencję- uczniowie znają zasady dobrego i kulturalnego odnoszenia się do siebie.

Zadania szczegółowe i sposoby ich realizacji.

<u>Zadania</u>	<u>Forma realizacji</u>	<u>Odpowiedzialni</u>	<u>Termin</u>
Rozpoznanie sposobów spędzania czasu wolnego przez młodzież	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog szkolny • Wychowawcy klas 	Cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> • Ankiety 		
Wdrażanie uczniów do aktywności fizycznej	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w zawodach sportowych, konkursach • Udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy 	Wg planów wychowawcy klasowego, planów nauczyciele wychowania fizycznego
Rozwijanie zainteresowań	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. • Zachęcanie uczniów do pracy w szkolnych kołach zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele • Wychowawcy 	Wg planów wychowawcy
Bezpieczeństwo na drogach.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wychowawcze • Spotkania z 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Pedagog szkolny 	I- III 2017

	<p>przedstawicielem Policji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzice 	
<p>Zapoznanie uczniów z zasadami dobrego zachowania i kulturalnego odnoszenia się do siebie oraz eliminowanie wulgaryzmów i dewastacji mienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzanie obecności na każdej lekcji • Rozliczanie z opuszczonych godzin lekcyjnych • Spotkania informacyjne z rodzicami • Punktualne zaczynanie i kończenie lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy nauczyciele 	<p>Cały rok szkolny</p>

2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, wdrażanie do radzenia sobie w trudnych sytuacjach społecznych i zagrażających zdrowiu psychicznemu, upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,

kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, propagowanie zdrowego stylu życia.

Spodziewane efekty działalności wychowawczej/wskaźniki:

- zmniejszenie poczucia zagrożenia uczniów w szkole,
- zdobycie przez uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych, trudnych,
- wdrożenie radzenia sobie ze stresem, depresji,
- higiena pracy umysłowej,
- uczeń zna zasady prawidłowego odżywiania,
- organizowanie szkolnej i pozaszkolnej integracji społecznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Zasady szczegółowe i sposoby ich realizacji.

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Rozpoznanie problemów wychowawczych	<ul style="list-style-type: none">• Obserwacje	Wychowawcy	Cały rok

w klasach	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy • Wywiady • Spotkania z rodzicami 	Pedagog szkolny	
Kształtowanie umiejętności działania w sytuacji presji rówieśniczej	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystywanie zaistniałych sytuacji • Pogadanki • Spotkania z pedagogiem szkolnym • Spotkania z psychologiem 	Wychowawcy Pedagog szkolny Psycholog	Wg planu wychowawcy
Kształtowanie postaw tolerancji wobec rówieśników oraz osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki • Spotkanie z pedagogiem szkolnym • Spotkania 	Pedagog szkolny Psycholog Wychowawcy Nauczyciele	Wg planu wychowawcy

	<p>z psychologiem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział młodzieży w Obchodach Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną 		
<p>Wdrażanie uczniów do znajomości i przestrzegania procedur wychowawczych w sytuacjach trudnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenie rady pedagogicznej • Spotkania uczniów z przedstawicielami policji i sądu 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog</p> <p>Wychowawcy klas</p>	<p>Zgodnie z planem wychowawczym i programem imprez szkolnych</p>
<p>Zapoznanie z systemem poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami Ośrodka Interwencji Kryzysowej • Spotkanie z przedstawicielami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej 	<p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog</p>	<p>Według potrzeb</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z przedstawicielami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie • Spotkanie z przedstawicielami Policji 		
<p>Propagowanie zdrowego stylu życia (przeciwdziałanie bulimii, anoreksji, propagowanie zdrowego stylu życia, dbanie o higienę i inne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo w programie profilaktyki nowotworowej • Uczestnictwo w programie edukacyjnym „Wybierz życie – Pierwszy krok” • Uczestnictwo w programie edukacyjnym „Pierwszy dzwonek” 	<p>Wychowawcy</p> <p>Opiekun PCK</p> <p>Nauczyciele edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Koordynator ds. Programu Profilaktycznego</p>	<p>Wg planu</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Profilaktyka zakażeń pokarmowych, zatruc grzybami oraz w zakresie chorób zakaźnych,• Zajęcia pozalekcyjne, wycieczki• Koło PCK• Dzień Ziemi• Pokazy pierwszej pomocy• Obchody Światowego Dnia Zdrowia• Zajęcia z techniki uczenia się• Zajęcia z techniki relaksacyjnej		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> Filmy edukacyjne 		
--	--	--	--

3. Profilaktyka uzależnień od substancji chemicznych.

Spodziewane efekty działalności wychowawczej/wskaźniki:

- uczniowie mają świadomość szkodliwości używania papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy,
- uczniowie znają sposoby przeciwstawiania się wyżej wymienionym nałogom,
- uczniowie, rodzice i nauczyciele wiedzą, jak pomóc osobie uzależnionej w walce z nałogiem.

Zasady szczegółowe i sposoby ich realizacji:

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Zapobieganie wśród młodzieży ryzykownym zachowaniom typu palenie papierosów	<ul style="list-style-type: none"> Spotkania edukacyjne Uczestnictwo w programie 	Koordynator ds. promocji zdrowia Pedagog szkolny	Listopad, marzec/kwiecień, maj

	<p>profilaktyki tytoniowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach: "Rzuć Palenie Razem z Nami" oraz „Światowy Dzień bez Tytoniu” • Filmy edukacyjne • Udział w Miejskich Dniach Promocji Zdrowia • Gazetki tematyczne 	<p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy</p>	
<p>Zapobieganie wśród młodzieży ryzykownym zachowaniom typu używanie alkoholu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja tematyki antyalkoholowej na godzinach wychowawczych • Spektakle profilaktyczne • Udział w Miejskich Dniach Promocji 	<p>Koordynator ds. Promocji Zdrowia</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Wg planu</p>

	<p>Zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Filmy edukacyjne • Gazetki tematyczne 		
<p>Zapobieganie wśród młodzieży ryzykownym zachowaniom typu używanie środków psychoaktywnych : narkotyki, dopalacze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Miejskich Dniach Promocji Zdrowia • Zajęcia edukacyjne z młodzieżą • Uczestnictwo w programie edukacyjnym w zakresie profilaktyki uzależnień pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość” • Filmy edukacyjne • Spotkania i rozmowy z rodzicami 	<p>Koordynator ds. Promocji Zdrowia</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Wg planu</p>

<p>Zapobieganie przez młodzieży zachowaniom ryzykownym typu wczesna inicjacja seksualna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z lekarzem • Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych i biologii • Pomoc w rozwijaniu umiejętności psychospołecznych i kształtowaniu podstaw prorodzinnych • Udział w programie profilaktyki HIV/AIDS 	<p>Wychowawcy Nauczyciele biologii Pielęgniarka szkolna</p>	<p>Wg planu</p>
---	--	---	-----------------

4. Współpraca z rodzicami, pracownikami szkoły i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką.

Spodziewane efekty/wskaźnik/:

- uczeń i rodzice wiedzą, jak radzić sobie w sytuacjach zagrożenia,
- uczeń zna zagrożenia wynikające z kontaktów społecznych oraz własnej działalności,

- szkoła posiada rozeznanie w sytuacji rodzinnej uczniów.

Zadania szczegółowe i sposoby ich realizacji:

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
Rozpoznanie środowiska uczniowskiego	<ul style="list-style-type: none">• Współpraca z policją, sądem, Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną	Koordynator ds. Programu Profilaktycznego Pedagog szkolny	Cały rok
Współdziałanie w ramach organizacji pracy szkoły	<ul style="list-style-type: none">• Pomoc w realizacji programu profilaktycznego• Pomoc finansowa rzeczowa• Promowanie szkoły w środowisku lokalnym	Koordynator ds. Programu Profilaktycznego Pedagog szkolny Wychowawcy Pielęgniarka szkolna	Cały rok

<p>Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z programem profilaktycznym • Wymiana informacji • Wspólne organizowanie imprez szkolnych • Zorganizowanie spotkań warsztatowych na wybrane tematy 	<p>Koordinator ds. Programu Profilaktycznego</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Specjaliści</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p>	<p>Cały rok</p>
<p>Współdziałanie wszystkich pracowników szkoły w zakresie profilaktyki i interwencji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne konsultacje • Wzajemna wymiana informacji 	<p>Dyrektor szkoły</p> <p>Koordinator ds. Programu Profilaktycznego</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Pielęgniarka szkolna</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Wg potrzeb</p>